

Redaktionell kommentar 2026:1

Redaktionell kommentar
Angelika Kullberg^{1*}

¹ Göteborgs universitet

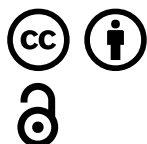
*Korresponderande författare:
Angelika Kullberg
red@forskul.se

Forskning om undervisning och
lärande, vol. 14, nr 1, 2026, 4–7
DOI: [10.61998/forskul.v14i1.64929](https://doi.org/10.61998/forskul.v14i1.64929)
ISSN: 2001-6131

Publicerad: 2026-03-31

© 2026 Angelika Kullberg.

Denna artikel publiceras med öppen
tillgång under villkoren i Creative
Commons. Erkännande-licensen
CC BY 4.0, som tillåter användning,
spridning och reproduktion i vilket
medium som helst, förutsatt att
originalverket är korrekt citerat.

Tidskriften *Forskning om undervisning och lärande*, *Forskul*, lyfter fram resultat från undervisningsutvecklande forskning med elevens lärande i fokus. I det här numret ses en röd tråd i två av artiklarna, då de belyser undervisning och elevers lärande av något som både kan ses, och inte ses med blotta ögat. Det handlar om att förstå modeller av det som inte kan observeras (submikronivå), och kunna relatera det med det eleverna kan se (makronivå) när det gäller undervisning av om vad som händer när stearin smälter och vad som sker i kroppen vid en inflammation. Båda artiklarna visar på betydelsen av att undervisa om makro- och submikronivån samtidigt för att eleverna ska ges möjlighet att urskilja innebörden av de olika nivåerna. Genom den iterativa processen som är vanlig i undervisningsutvecklande forskning förfinades vetenskapen om de aspekter av innehållet som behöver synliggöras i undervisningen för att bidra till elevernas lärande och hur de kan iscensättas av lärare i klassrummet. Resultaten från studierna kan användas och förfinas av andra lärare och på så sätt bidra till en vetenskaplig grund för undervisningen inom området.

Det här numret innehåller fyra artiklar, varav två artiklar handlar om undervisning och lärande i förskolan, en om grundskolan, och en om gymnasieskolans yrkesprogram. Artiklarna handlar om språkutveckling, boksamtal, materiens partikelnatur och inflammationsprocessen. I en av artiklarna är även två medverkande lärare med som författare.

Den första artikeln, *Narrativ lek som språkutvecklande praktik – Förskollärares stöttning av begreppsbyggnad hos flerspråkiga barn i förskolan*, är författad av **Hiba Abou-Taouk**, **Cecilia Wallerstedt** och **Malin Nilsson**. Artikeln handlar om hur förskollärare genom lek kan stötta barns begreppsbyggnad. Episoder där tre barn och en lärare leker tandläkare har analyserats. Några exempel på använda begrepp är tandläkare, borra, spruta, bakterier, röntgenbild och karies. Artikeln visar hur förskolläraren stöttar barnens förståelse av begreppen genom

att berätta om innebörden och genom att ställa stöttande frågor som ”Har ni ingen bedövning när ni tar ut tänderna?” ”Nu känner jag att det börjar domna lite i min tunga” och ”Vad händer då?”. Användning av artefakter såsom spruta och röntgenbild bidrog som medierande redskap i leken för att utveckla begreppsbildningen hos de flerspråkiga barnen.

I den andra artikeln, med titeln *Boksamtalet som arbetssätt för förskolebarns lärande om hållbarhet*, presenterar **Ingrid Pramling Samuelsson**, **Inger Engdahl** och **Eva Ärlemalm-Hagsér** en studie om teman om hållbarhet som framträder i boksamtal. Artikeln handlar om det innehåll kopplat till hållbarhet som framträder när förskollärare och barn tillsammans läser en bok. Resultatet visade tre kategorier av innehåll om hållbarhet i boksamtalen. Den första kategorin handlar om *relationer mellan människor*, vilket innefattar bland annat sociala förmågor, känslor och hur man ska ta hand om varandra. Den andra kategorin handlar om *relationer mellan människa och natur*, det vill säga hur människan påverkar naturen, jorden och atmosfären. Den tredje kategorin handlar om *relationer mellan människa och samhälle*, vad som händer i samhället och dess funktioner, till exempel när det gäller ekonomi, redskap och material som används i samhället, samt transporter. Boksamtalen visar hur barnen får möjlighet att tala om hållbarhet i relation till både nutid och framtid. En slutsats var att barn kan utveckla både sitt språk och sitt kunnande om hållbarhet genom boksamtal.

Tredje artikeln, *”Marsianen och Jordingen” – ett redskap för elevers utforskande av materiens partikelnatur*, är skriven av **Astrid Berg** och **Inger Eriksson**. Artikeln undersöker motsättningar som framkommer mellan makro- och submikronivå som visar sig i undervisningen om materia i årskurs 4. I undervisningen används Marsianen och Jordingen som redskap för att synliggöra de olika nivåerna samtidigt. Exempelvis undersöktes en stearinstump utifrån vad Marsianen (submikronivå) och Jordingen (makronivå) kunde se. Tre motsättningar identifierades som särskilt intressanta: molekyler och luft är samma sak och de finns ”inne i” saker, molekyler rör på sig och kan därför inte finnas i en fast stearinklump och molekyler smälter när ämnet smälter. Författarna menar att om motsättningar ska bli produktiva för lärande så krävs att de synliggörs i undervisningen och används som utgångspunkt för gemensamt utforskande.

Fjärde artikeln, *Från utsidan till insidan – att förstå inflammationsprocessen*, är skriven av **Maria Christidis**, **Louise Aspegren**, **Lena Jönsson** och **Viveca Lindberg**. I artikeln undersöks vilka aspekter som är kritiska för elever att urskilja för att utveckla förståelse för inflammationsprocessen. Att kunna förstå vad en inflammation är, vad den kan bero på och hur den visar sig på mikro- och makronivå är viktig kunskap för vårdpersonal. Studien genomfördes på vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet i form av en learning study där lärare och forskare tillsammans planerade, genomförde, analyserade och reviderade undervisningen tillsammans i en cyklisk process med hjälp av variationsteorin. Tre kritiska aspekter identifierades; inflammationsprocessens tidsförlopp, kroppens reaktioner på makro- och mikronivå, samt skillnaden mellan infektion och inflammation. Genom tre cykler utvecklades undervisning så att de kritiska aspekterna kunde synliggöras för eleverna på ett tydligare sätt vilket bidrog till elevernas lärande. Lärarna som deltog i learning studyn är även medförfattare till artikeln.

Vi riktar ett varmt tack till de som varit granskare av artiklar 2025 under förra året. 2025 har 48 granskare medverkat i granskningsprocessen för Forskul och bidragit till beslut att acceptera och refusera artiklar.

Följande granskare som har bidragit med sitt arbete under 2025 har givit sitt samtycke till att presenteras här:

Ninnie Andersson, Maria Andréé, Erik Backman, Ingrid Carlgren, Kristina Danielsson, Sylvia Edling, Niklas Gericke, Liv Gjems, Caroline Graeske, Jan Gustafsson Nyckel, David Thore Gravesen, Yvonne Halleson, Ole Henrik Hansen, Annika Hellman, Åsmund Hennig, Anders

Hofverberg, Linnéa Holmberg, Karin Lager, Håkan Larsson, Johan Liljestrand, Eva Lindgren, Birgitta Ljung Egeland, Torodd Lunde, Eva Norén, Rimma Nyman, Marie Nordmark, Flemming Oehlenschläger Nørgaard, Jenny Rosén, David Rosenlund, Marie Rydenvald, Ulli Samuelsson, Staffan Selander, Maria Simonsson, Linnéa Stenliden, Bodil Sundberg, Cecilia Sveider, Anna Ida Säfström, Eva Söderberg, Anja Thorsten, Ola Uhrqvist, Eva Wennås Brante, Simon Wessbo, Maria Westman, Anna Wernberg, Pia Williams, Marie Helene Zimmerman och Anna Åkerfelt.

Angelika Kullberg

Angelika Kullberg är redaktör för Forskning om undervisning och lärande. Hon är professor i ämnesdidaktik med inriktning mot matematik på Göteborgs universitet. Hon har bedrivit undervisningsutvecklande forskning tillsammans med lärare i över 20 år. Sedan några år tillbaka är hon vice president i World Association of Lesson Studies (WALS).